א מיי' פ"ג מהל' טוען ונטען הל"ב ופ"ג מהלכות מוכל ומזיק הלכה ט ו' ופ"ח מהל' ערכין הל"ד ופ"ל מהל' שקלים הלכה ג ד ג ד ופ"ל מהל' נערה בתולה הל"ג ופ"ג שם הל"ח טוש"ע חו"מ סי' פע' סעי' מב וסי' פח סעי' ג ופ"ב סעי' ג ופ"ד סעי' ג ופ"ו סעי' ג ופ"ז סעי' ו:

ב מיי' פ"ג מהלכות טוען ונטען הלכה ג טוש"ע חו"מ סי' פח סעי' ג:

ג מיי' פ"ב מהל' מעשר שני הל"ד:

ד מיי' פ"ו מהל' ערכין הל"ח:

ה מיי' פ"ג מהל' מוכל ומזיק הלכה ט טוש"ע חו"מ סי' פח סעי' ג:

תורה אור השלם

1. כִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ כֶּסֶף אוֹ כֵלִים לִשְׁמֹר וְגָנַב מִבֵּית הָאִישׁ אִם יִמָּצֵא הַגַּנָּב יְשַׁלֵּם שְׁנָיִם: שמות כב ו

2. וְנָתַתָּה בַּכֶּסֶף וְצָרַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהָלַכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְיָ אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: דברים יד כה

3. וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וּבֵיתֶךָ: דברים יד כו

4. וְאִם גָּאֹל יִגְאַל אֶת הַשְּׁדֵה הַמְקֻדָּשׁ אֹתוֹ וְיָסַף חֲמִשִׁית כֶּסֶף עֶרְכְּךָ עָלָיו וְקָם לוֹ: ויקרא כז יט

5. וְאִישׁ כִּי יַקְדִּישׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַייָ וְהֶעֱרִיכוֹ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רַע כַּאֲשֶׁר יַעֲרִיךְ אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן יָקוּם: ויקרא כז יד

6. וְכָל מַעְשַׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרִי הָעֵץ לַייָ הוּא קֹדֶשׁ לַייָ: ויקרא כז ל

7. וְאִם שָׁלֹשׁ אֵלֶּה לֹא יֵעָשֶׂה לָהּ וְיֻצָּאָה חֶגֶם אֵין כָּסֶף. שמות כא יא

מוסף רש"י

כל כסף האמור בתורה סתם כסף צורי. פס פירש שקלים הוי שקל צורי ופס סתם הוי מטבע הפסוחט שבצורי (קדושין יא:). **ושל דבריהם כסף מדינה.** לקמן מפרש לה, כסף מדינה שמעיטים שבמעשר כספו לגבי שאר כספים שבכל הארץ שהוא צורי ולפיכך אין מוציאין אותו אלא בדבר שהוא שוה לו (שבועות לט:). **אף כלים דבר חשוב.** שיהו שוה שתי כסף ולמפקיד ממ"ד התם טענו שני מחטין חייב דהוה להו כלים התם שהן מלמוד לומר שאין נשבעין על כלים שאין שוה שתי כסף (שם שם). **הפורט סלע.** מקבל ס"ג שומר בכל מקום מעות כו', ומיהו שמעינן מינה שחילק מחילה במעשר שני בפרוטות של מטבע (קדושין יא:). **ונתן הכסף וקם לו.** לכתיב ויסף ממנו כסף ערכך עליו וקם לו (שם). **שהללו על שורה פרוטה מחוללת.** לשון חולאה להקדש לכתיב (ויקרא כה) איש את מחוי, ושמועינן שמואל דכי היכי דשמעינן מחוללה מיומיא נמי מצינוא מקום (שם) וטועה נמי ליכא למימר הכי דתנן (ב"מ נז.). **יליף קדש קדש ממעשר.** גמר פדיון הקדש מפדיון מעשר שני, אבל שאר כסף שבעולם לא יפדו אלא בשוה כסף (שם ע"ש). **הפורט סלע.** מקבל ס"ג שומר בכל מקום מעות כו', ומיהו שמעינן מינה שחילק מחילה במעשר שני, אבל בפרוטות של מטבע (קדושין יא:). **ונתן הכסף וקם לו.** לכתיב ויסף ממנו כסף ערכך עליו וקם לו (שם). **שהללו** נשבועות מה כסף דבר חשוב אף כלים דבר חשוב מכלים נפקי וכסף כי אתא לכפירה הוא דאתא ועוד דאפילו דשמואל אי כתיב כלים ולא כתיב כסף ה"א מה כלים שנים אפילו כי הכא עו) וכי דייקי קרא כוותיה דשמואל והא דקאמר בתר הכי כתיב כלים ולא כתיב כסף לא הוה משום דאי כתיב כסף לא הוה מפקינן מכלים אלא שנים להכי כתב דבר חשוב לא בעינן לא משום דמפקינן מכסף דבר חשוב אמר הכי אלא אפילו כתיב כלים ולהכי כתב כסף לאקושי כלים ולהכי בעי דבר חשוב ועוד י"ל דמכסף דמשמע מחיצות ממון פרוטה לכל הפחות [ב] שמעינן דבעי מחיצות בכלים לאפוקי כלי גרוע כגון מרוקע כלאמר בפרק הזהב (ב"מ דף מז.) במגלת דכסף לאפוקי מרוקע אי נמי לאפוקי כלי שהוא פחות משוה פרוטה דלא תימא גזירת הכתוב הוא בכל כלי אע"פ שאין בו שוה פרוטה כמו שמואל דטעמו בירושלמי [ג] שני מחטים מיירי בשוה שתי פרוטות שהאחת הכפירה פרוטה והשלמה פרוטה והדר מקשינן כסף לכלים להכי בעי מחיצות בכסף יותר מפרוטה דמה לכלי לאו כל דהו אלא כלי חשוב שוה כסף לאו כל דהו אלא כסף חשוב והיינו טעה שכבר יש בו מחיצות ורש"י גריס התם כדלייקי קרא כוותיה דשמואל מה כסף דבר חשוב כו' והגיה לה כל דבר חשוב [ד] לא גרס לה כלים משום דשמואל לית ליה יאלו כלים למה שהן מחמת דבר חשוב ואפשר לחק נמי בא לאפוקי מרוקע ע"ג שאין בכלי שוה פרוטה כדפריטית ורש"י פירש עוד לשון אחר בקדושין כל כסף האמור בתורה כסף צורי ושם סתם הוי מטבע הפחות שבצורי הלכך פרוטה לא מיתא אלמרת לפי יז שהיה של נחשת ונחשת ליכא ובקדושין כסף כתיב להא קיימה גמירי וכיון דאפיקתיה מפרוטה אלמה אי אתמר הכי איתמר אמר רב יהודה אמר רב אסי אמר רב כל כסף קצוב האמור בתורה כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה מאי קמשמע לן תנינא חמש סלעים של בן שבועות מה כסף